

40. การชุมนุมประท้วงโดยสงบ ตรงกับหลักธรรมในศาสนาฮินดูในข้อใด

1. หลักอาศรม 4
2. หลักวรรณะ 4
3. หลักอหิงสา
4. หลักชฎานโยคะ

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 3 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

41. การฝึกฝนตนเพื่อให้เกิดปัญญา ตามคำสอนของพุทธศาสนา มีความหมายตรงกับข้อใด

1. การฝึกจิตให้เรียบร้อยเป็นปกติ
2. การฝึกจิตให้หนักแน่นในการดำรงชีวิต
3. การฝึกจิตให้ตั้งมั่นไม่หวั่นไหวในการประกอบอาชีพ
4. การฝึกจิตให้ฉลาด สามารถรู้เท่าทันความจริงของโลกและชีวิต

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 4 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

42. ศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และฮินดู มีจุดมุ่งหมายในการสอนที่สอดคล้องกันมากที่สุดข้อใด

1. สอนให้เป็นคนซื่อสัตย์
2. สอนให้เป็นคนเสียสละ
3. สอนให้มีความรักต่อกัน
4. สอนให้เป็นคนรู้จักให้อภัย

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 3 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

43. ข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจในแต่ละประเทศ

1. การเพิ่มขึ้นของประชากร
2. ความจำกัดของทรัพยากร
3. ความหลากหลายของสินค้าและบริการ
4. ความแตกต่างของประเภทของระบบเศรษฐกิจ

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

44. ข้อใดต่อไปนี้ เป็นลักษณะที่ถูกต้องมากที่สุดของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม

1. เป็นระบบที่มีการใช้เงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน
2. เป็นระบบที่ให้นายทุนเป็นผู้ตัดสินใจในทางเศรษฐกิจ
3. เป็นระบบที่ภาคเอกชนมีบทบาทอย่างเสรีในการผลิตสินค้าและบริการ
4. เป็นระบบที่กลไกตลาดมีบทบาทต่อมนุษย์ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 4 เป็นการวัด การประเมิน (evaluation)

45. สินค้าใดเป็น “สินค้าขั้นสุดท้าย”

1. อะไหล่รถยนต์ที่นาย ก. ซื้อไปใช้
2. อะไหล่รถยนต์ที่บริษัทรถยนต์ผลิตออกมาขาย
3. อะไหล่รถยนต์ที่อยู่ซ่อมรถยนต์ของนาย ข. ซื้อไปใช้
4. อะไหล่รถยนต์ที่โรงงานประกอบรถยนต์ซื้อไปใช้

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 1 เป็นการวัด การสังเคราะห์ (synthesis)

46. กลไกใดที่ไม่สามารถใช้ได้อย่างสมบูรณ์กับสินค้าและบริการประเภทใด

1. เครื่องไฟฟ้ามีด้ามจับ
2. การบริการของรถไฟไทย
3. เสื้อผ้าที่ผลิตเพื่อส่งออก
4. เครื่องจักรในโรงงานอุตสาหกรรม

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด การประเมิน (evaluation)

47. ลักษณะการกระจายรายได้ของประชาชนเป็นตัวชี้วัดเศรษฐกิจของประเทศในด้านใด

1. ฐานะการคลังของประเทศ
2. การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
3. สถานะทางการค้าระหว่างประเทศ
4. ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด การวิเคราะห์ (analysis)

48. ข้อใดคือสิ่งที่นิยมใช้ในการวัดภาวะเงินเฟ้อ

1. ดัชนีราคาผู้บริโภค
2. ปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ
3. อัตราการหมุนเวียนของเงินในระบบเศรษฐกิจ
4. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและดุลการชำระเงิน

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 1 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

49. การที่ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่มีดุลการค้าขาดดุล อาจอธิบายได้ว่ามาจากสาเหตุใดต่อไปนี้

1. ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ส่งออกสินค้าเกษตรซึ่งมีราคาต่ำ
2. ราคาสินค้าทุนและเทคโนโลยีการผลิตมีราคาสูง ขณะที่ราคาสินค้าเกษตรส่งออกมีราคาต่ำ
3. ประเทศกำลังพัฒนามีความต้องการซื้อสินค้าทุนและเทคโนโลยีการผลิตเป็นจำนวนมาก
4. มูลค่าของสินค้าทุนและเทคโนโลยีการผลิตที่ประเทศกำลังพัฒนานำเข้า สูงกว่ามูลค่าสินค้าเกษตรที่ส่งออก

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 4 เป็นการวัด การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ (analysis & synthesis)

50. โรงงานอุตสาหกรรมที่ควรตั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรเป็นอุตสาหกรรมประเภทใด

1. สิ่งทอ
2. รถยนต์
3. ปิโตรเคมี
4. แปรรูปสินค้าเกษตร

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 4 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

51. ข้อใดไม่ใช่การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้

1. การขยายกำลังการผลิต
2. การมุ่งหวังกำไรสูงสุด
3. การขยายสาขาการบริการสู่ภูมิภาค
4. การเพิ่มขีดความสามารถของแรงงาน

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

52. วัตถุประสงค์ของการพัฒนาเศรษฐกิจในด้านใดที่ไม่เคยปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศไทยตั้งแต่ฉบับที่ 1-8

1. การรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ
2. การมุ่งให้เกิดการกระจายรายได้ของประชาชนในประเทศ
3. การสร้างความเจริญเติบโตให้กับเศรษฐกิจของประเทศ
4. การสร้างและรักษาเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศ

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 4 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

53. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของความร่วมมือทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ

1. ลูกค้านร่วม
2. เขตการค้าเสรี
3. สหภาพศุลกากร
4. สหภาพทางเศรษฐกิจ

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 1 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

54. ตั้งแต่ พ.ศ. 2546 รัฐบาลไทยมีแนวทางในการกระตุ้นให้ภาคเอกชนใช้จ่ายเพิ่มขึ้นอย่างไร

1. ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
3. เพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
4. เพิ่มระดับรายได้สุทธิขั้นต่ำที่ต้องนำมาคิดภาษี

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 1 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

55. มาตรการใดที่ไม่ช่วยแก้ไขปัญหการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดของประเทศไทย

1. การส่งเสริมการส่งออก
2. การสนับสนุนให้คนไทยใช้สินค้าไทย
3. การใช้จ่ายของรัฐเพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับผู้มีรายได้น้อย
4. การส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาประเทศไทย

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 3 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

56. ข้อใดเป็นกระบวนการที่ใช้เทคโนโลยีชีวภาพ

1. การตรวจ DNA เพื่อพิสูจน์ศพของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์
2. การพิสูจน์หาสารปรอทในน้ำจากเหมืองคลิตี้จังหวัดกาญจนบุรี
3. การพิสูจน์หาสารแคดเมียมจากข้าวที่แม่ตาว จังหวัดตาก
4. การตรวจหาสารฟอร์มาลินจากอาหารทะเลที่ขายในตลาดสด

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 1 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

57. ปัจจุบันยังไม่มีการมอบรางวัลโนเบลให้กับสาขาใด

1. วรรณกรรม
2. เศรษฐศาสตร์
3. การแพทย์
4. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 4 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

58. พิธีสารใดเกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาใดต่อไปนี้

1. การแพร่ระบาดของโรคเอดส์
2. การทำลายสิ่งแวดล้อมของโลก
3. การจำกัดจำนวนอาวุธร้ายแรง
4. การก่อการร้ายระหว่างประเทศ

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

59. การพัฒนาการเกษตรของไทยในปัจจุบันควรมุ่งเน้นการพัฒนาด้านใด เพื่อให้ผลผลิตมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
สูงสุด

1. การผลิตให้ได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น
2. การประหยัดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร
3. การพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรที่มุ่งเฉพาะด้าน
4. การแปรรูปวัตถุดิบทางการเกษตรให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 4 เป็นการวัด การวิเคราะห์ (analysis)

60. ข้อใดไม่ใช่จุดอ่อนของการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสังคมไทย

1. ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์
2. ความล้าหลังของการศึกษาไทย
3. ความนิยมบริโภคเทคโนโลยีจากต่างประเทศ
4. ความนิยมลอกเลียนแบบมากกว่าการสร้างสรรค์ด้วยตนเอง

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 1 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

61. วิกฤตการณ์ใดไม่ใช่ความขัดแย้งอันเกิดจากความแตกต่างด้านอุดมการณ์ทางการเมือง

1. สงครามเกาหลี
2. สงครามในบอสเนีย
3. วิกฤตการณ์คิวบา
4. การปิดล้อมกรุงเบอร์ลิน

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

62. สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติประเภทใดถูกใช้เครื่องมือทางการเมืองระหว่างประเทศในครั้งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 20 มากที่สุด

1. ป่าไม้	2. น้ำมัน
3. ถ่านหิน	4. ยูเรเนียม

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด การวิเคราะห์ (analysis)

63. ข้อใดคือวัตถุประสงค์หลักของประเทศไทยในการกู้เงินการกองทุนการเงินระหว่างประเทศในพ.ศ. 2540

1. ชดใช้หนี้สาธารณะ
2. กระตุ้นการส่งออก
3. กระตุ้นการใช้จ่ายภายในประเทศ
4. รักษาเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 4 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

64. ข้อใดไม่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงความเชื่อหรือค่านิยมในสังคมไทยปัจจุบัน

1. ความนิยมการนวดแผนไทย
2. ความนิยมดื่มชาเขียวในหมู่วัยรุ่น
3. การบริโภคผักและผลไม้ปลอดสารพิษ
4. การบริโภคอาหารเสริมสุขภาพในกลุ่มผู้สูงอายุ

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 4 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

65. การดำเนินการในข้อใดไม่มีเรื่องความขัดแย้งทางสังคมเกี่ยวข้อง

1. รัฐบาลไทยอนุมัติงบประมาณก่อสร้างอนุสาวรีย์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516
2. รัฐบาลอังกฤษและฝรั่งเศสอนุมัติงบประมาณก่อสร้างอุโมงค์ลอดช่องแคบอังกฤษ
3. รัฐบาลอินโดนีเซียจ่ายเงินช่วยเหลือผู้บาดเจ็บจากการถูกระเบิดที่เกาะบาห์ลี เมื่อ พ.ศ. 2545
4. เทศบาลนครนิวยอร์กอนุมัติเงินช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ดับเพลิงที่เสียชีวิตเมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด การวิเคราะห์ (analysis)

66. เหตุการณ์ใดสะท้อนการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี

1. กรณีกลางของพวกเซตเนียในรัสเซีย
2. กรณีพิพาทไทย-กัมพูชาในคดีเขาพระวิหาร
3. กรณีอิสราเอลสร้างกำแพงล้อมรอบฉนวนกาซา
4. กรณีการใช้ระเบิดนิวเคลียร์ถล่มญี่ปุ่นเพื่อยุติสงคราม

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

67. การศึกษาภาคบังคับสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาใดได้เหมาะสมที่สุด

1. การว่างงาน
2. เด็กเร่ร่อน
3. อาชญากรรม
4. การค้ายาเสพติด

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด ความเข้าใจ (comprehension)

68. ความคิดที่ว่า “มนุษย์เป็นสัตว์การเมือง” เป็นที่มาของความรู้ทางการเมืองว่าด้วยเรื่องอะไร

1. ระบอบการปกครอง
2. รัฐ
3. รัฐธรรมนูญ
4. รูปแบบของรัฐ

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

69. บทบัญญัติใดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดว่าด้วยประชาธิปไตยทางตรง

1. การกำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ
2. การตั้งองค์กรอิสระเพื่อตรวจสอบการทำงานภาครัฐ
3. การให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างกฎหมาย
4. การกำหนดวิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 3 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

70. การสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทย บุคคลใดต่อไปนี้ที่ถือว่าขัดต่อหลักเกณฑ์ว่า ด้วยคุณสมบัติของผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งโดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาคุณสมบัติข้ออื่นประกอบ

1. นายวิเชียร อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลงสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองหนึ่งทั้งที่ไม่ได้จบการศึกษาถึงระดับปริญญาตรี
2. นายทรงพล อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลงสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองพรรคหนึ่งหลังจากย้ายพรรคมาได้ 60 วัน
3. นางสาวสมหมาย ลงสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองพรรคหนึ่งในจังหวัดที่ไม่ใช่บ้านเกิด แต่เป็นจังหวัดที่ตนย้ายทะเบียนบ้าน ไปอยู่เป็นเวลา 1 ปี 3 เดือนแล้ว
4. นางสาวภาพ ลงสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองพรรคหนึ่งในอดีตเคยรับราชการครูในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลา 5 ปี

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ (analysis & synthesis)

71. องค์การใดในระบบการปกครองของไทยไม่มีหน้าที่ออกกฎหมาย

1. วุฒิสภา
2. สภาเทศบาล
3. คณะรัฐมนตรี
4. ศาลรัฐธรรมนูญ

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 4 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

72. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ข้อใดเป็นสิทธิของชนชาวไทย

1. ความเป็นอยู่ส่วนตัว เสรีดิสัย ชื่อเสียง
2. การเลือกถิ่นที่อยู่ภายในประเทศ
3. การแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน
4. การรวมกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 1 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

73. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะการปกครองสมัยอยุธยา

1. ศักดินา
2. สมมติเทพ
3. อเนกนิกรสมมติ
4. สมบูรณาญาสิทธิราชย์

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 3 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

74. คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เลขที่ 66/2523 ประกาศขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดัง

1. ความแห้งแล้งในภาคอีสาน
2. ความขัดแย้งในพื้นที่ 4 จังหวัดภาคใต้
3. ความขัดแย้งในกองทัพ
4. ความขัดแย้งทางการเมืองกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 4 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

75. องค์การใดมีหน้าที่ควบคุม และดำเนินการจัดการให้มีการออกเสียงประชามติ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

1. ศาลรัฐธรรมนูญ
2. ศาลปกครอง
3. กระทรวงมหาดไทย
4. คณะกรรมการการเลือกตั้ง

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 4 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

76. ถ้ามีกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม ประชาชนควรทำอย่างไร

1. ปฏิบัติตาม และหาทางเรียกร้องให้มีการแก้ไข
2. ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายไม่เป็นธรรม
3. เคารพ และปฏิบัติตามกฎหมายนั้น
4. ไม่นำกฎหมายนั้นมาใช้ และถือเสมือนว่าไม่มีกฎหมายนั้น

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 1 เป็นการวัด การวิเคราะห์ (analysis)

77. ระบบกฎหมายที่ใช้อยู่ในประเทศไทย คือข้อใด

1. ระบบกฎหมายมหาชน
2. ระบบประมวลกฎหมาย
3. ระบบกฎหมายจารีตประเพณี
4. ระบบกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

78. นายพิเรนมีอาชีพรับจ้างตัดต่อภาพยนตร์ได้ทำสัญญาตัดต่อภาพให้แก่บริษัทถ่ายทำภาพยนตร์ ต่อมาได้ลักลอบนำภาพเปลือยของนักแสดงในภาพยนตร์ดังกล่าวออกเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต อีกทั้งได้บันทึกภาพลงบนแผ่นซีดี จำหน่ายในราคาแผ่นละ 200 บาท ดังนี้ นายพิเรนต้องรับผิดชอบหรือไม่

1. ต้องรับผิดชอบทางแพ่งฐานละเมิดบริษัทภาพยนตร์และนักแสดง
2. ไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่งฐานผิดสัญญาจ้างกับบริษัทภาพยนตร์
3. ต้องรับผิดชอบทางอาญาฐานค้ากำไรเกินควร
4. ไม่ต้องรับผิดชอบทางอาญาฐานทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียชื่อเสียง

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 1 เป็นการวัด การนำไปประยุกต์ใช้ (application)

79. นายโอกาสได้ลักลอบนำแผ่นซีดีเพลงและภาพยนตร์มาผลิตออกจำหน่าย ขณะนั้น กฎหมายมีโทษปรับไม่เกิน 5 หมื่นบาท ต่อมานายโอกาสถูกจับกุมและถูกดำเนินคดีในศาลอาญา ขณะที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณา กฎหมายฉบับใหม่ได้เพิ่มโทษปรับไม่เกิน 1 แสนบาท คดีนี้ศาลจะพิพากษาลงโทษปรับนายโอกาส 7 หมื่นบาทได้หรือไม่

1. ไม่ได้ เพราะกฎหมายอาญาต้องไม่มีผลย้อนหลัง
2. ไม่ได้ เพราะกฎหมายอาญาต้องตีความอย่างเคร่งครัด
3. ได้ เพราะกฎหมายอาญาถือหลักว่าการทำความผิดต้องถูกลงโทษ
4. ได้ เพราะศาลพิพากษาคดีขณะที่กฎหมายใหม่ใช้บังคับแล้ว

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 1 เป็นการวัด การนำไปประยุกต์ใช้ (application)

80. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญของไทยประกอบด้วยบุคคลในข้อใด

1. ผู้พิพากษาศาลฎีกา ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์
2. ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์ และราษฎรอาวุโสที่ประธานรัฐสภาเสนอ
3. ผู้พิพากษาศาลฎีกา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์ และตุลาการศาลทหาร
4. ผู้พิพากษาศาลฎีกา ตุลาการศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 1 เป็นการวัด ความรู้ (knowledge)

ตารางที่ 2
ตารางแสดงจำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบในข้อสอบได้ถูกต้อง
โรงเรียนกัลยา ณ วัตร
จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด 457 คน

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
1.	189	41	evaluation
2.	56	12	comprehension
3.	361	79	analysis
4.	212	46	knowledge
5.	192	42	analysis
6.	69	15	knowledge
7.	302	66	knowledge
8.	320	70	analysis
9.	153	33	knowledge
10.	197	43	comprehension
11.	165	36	analysis
12.	76	17	comprehension
13.	172	37	application
14.	145	32	knowledge
15.	226	49	application
16.	237	52	comprehension
17.	163	36	knowledge
18.	119	26	analysis/synthesis
19.	202	44	comprehension
20.	253	55	knowledge
21.	115	25	comprehension
22.	166	36	analysis
23.	206	45	comprehension
24.	46	10	analysis
25.	229	50	comprehension
26.	172	37	comprehension
27.	179	39	knowledge
28.	137	30	analysis
29.	295	64	analysis
30.	398	87	knowledge

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
31.	340	74	knowledge
32.	278	61	knowledge
33.	370	70	evaluation
34.	382	83	comprehension
35.	365	80	knowledge
36.	384	84	evaluation
37.	439	96	analysis
38.	438	95	analysis
39.	217	47	comprehension
40.	232	51	knowledge
41.	252	55	knowledge
42.	213	46	comprehension
43.	179	39	comprehension
44.	98	21	evaluation
45.	257	56	synthesis
46.	175	38	evaluation
47.	161	35	analysis
48.	77	17	comprehension
49.	241	53	analysis/synthesis
50.	206	45	comprehension
51.	296	64	comprehension
52.	181	39	comprehension
53.	179	39	comprehension
54.	115	25	comprehension
55.	347	76	comprehension
56.	197	43	comprehension
57.	133	29	knowledge
58.	217	47	comprehension
59.	327	71	analysis
60.	140	31	comprehension

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
61.	166	36	comprehension
62.	317	69	analysis
63.	318	69	knowledge
64.	102	22	comprehension
65.	212	46	analysis
66.	330	72	comprehension
67.	254	55	comprehension
68.	98	21	knowledge
69.	275	60	knowledge
70.	84	18	analysis/synthesis
71.	98	21	knowledge
72.	89	19	knowledge
73.	288	63	knowledge
74.	148	32	knowledge
75.	309	67	knowledge
76.	368	80	analysis
77.	200	44	knowledge
78.	350	76	application
79.	236	51	application
80.	89	19	knowledge

ตารางที่ 3
โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย
จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด 424 คน

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
1.	151	39	evaluation
2.	88	23	comprehension
3.	309	79	analysis
4.	186	48	knowledge
5.	161	41	analysis
6.	91	23	knowledge
7.	262	67	knowledge
8.	280	72	analysis
9.	155	40	knowledge
10.	187	48	comprehension
11.	141	36	analysis
12.	123	31	comprehension
13.	137	35	application
14.	202	52	knowledge
15.	153	39	application
16.	214	55	comprehension
17.	190	49	knowledge
18.	96	25	analysis/synthesis
19.	160	41	comprehension
20.	171	44	knowledge
21.	117	29	comprehension
22.	179	46	analysis
23.	197	50	comprehension
24.	50	13	analysis
25.	143	37	comprehension
26.	183	47	comprehension
27.	181	46	knowledge
28.	181	46	analysis
29.	244	63	analysis
30.	350	90	knowledge

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
31.	250	64	knowledge
32.	263	67	knowledge
33.	301	77	evaluation
34.	321	82	comprehension
35.	349	89	knowledge
36.	338	86	evaluation
37.	371	95	analysis
38.	369	94	analysis
39.	226	58	comprehension
40.	242	62	knowledge
41.	226	58	knowledge
42.	216	55	comprehension
43.	216	55	comprehension
44.	97	25	evaluation
45.	215	55	synthesis
46.	181	46	evaluation
47.	158	40	analysis
48.	96	25	comprehension
49.	209	53	analysis/synthesis
50.	166	42	comprehension
51.	251	64	comprehension
52.	197	50	comprehension
53.	179	46	comprehension
54.	81	21	comprehension
55.	287	73	comprehension
56.	214	55	comprehension
57.	196	50	knowledge
58.	202	52	comprehension
59.	264	68	analysis
60.	98	25	comprehension

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
61.	172	44	comprehension
62.	279	71	analysis
63.	248	63	knowledge
64.	88	23	comprehension
65.	179	46	analysis
66.	277	71	comprehension
67.	220	56	comprehension
68.	83	21	knowledge
69.	277	71	knowledge
70.	71	18	analysis/synthesis
71.	107	27	knowledge
72.	70	18	knowledge
73.	290	74	knowledge
74.	216	55	knowledge
75.	268	69	knowledge
76.	335	86	analysis
77.	193	49	knowledge
78.	326	83	application
79.	233	60	application
80.	112	29	knowledge

ตารางที่ 4
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน
จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด 635 คน

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
1.	312	49	evaluation
2.	146	23	comprehension
3.	508	80	analysis
4.	367	58	knowledge
5.	297	47	analysis
6.	169	27	knowledge
7.	457	72	knowledge
8.	469	74	analysis
9.	252	40	knowledge
10.	342	54	comprehension
11.	254	40	analysis
12.	210	33	comprehension
13.	262	41	application
14.	241	38	knowledge
15.	246	39	application
16.	376	59	comprehension
17.	285	45	knowledge
18.	193	31	analysis/synthesis
19.	268	42	comprehension
20.	331	52	knowledge
21.	174	28	comprehension
22.	297	47	analysis
23.	359	57	comprehension
24.	93	15	analysis
25.	296	47	comprehension
26.	315	50	comprehension
27.	308	49	knowledge
28.	313	50	analysis
29.	395	63	analysis
30.	560	89	knowledge

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
31.	454	72	knowledge
32.	432	68	knowledge
33.	451	71	evaluation
34.	517	82	comprehension
35.	518	82	knowledge
36.	506	80	evaluation
37.	563	89	analysis
38.	567	90	analysis
39.	351	56	comprehension
40.	371	59	knowledge
41.	345	55	knowledge
42.	355	56	comprehension
43.	266	42	comprehension
44.	185	29	evaluation
45.	340	54	synthesis
46.	290	46	evaluation
47.	239	38	analysis
48.	124	20	comprehension
49.	334	53	analysis/synthesis
50.	280	44	comprehension
51.	404	64	comprehension
52.	307	49	comprehension
53.	386	61	comprehension
54.	180	28	comprehension
55.	451	71	comprehension
56.	383	61	comprehension
57.	286	45	knowledge
58.	374	59	comprehension
59.	455	72	analysis
60.	153	24	comprehension

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
61.	308	49	comprehension
62.	452	72	analysis
63.	442	70	knowledge
64.	127	20	comprehension
65.	308	49	analysis
66.	471	75	comprehension
67.	371	59	comprehension
68.	183	29	knowledge
69.	397	63	knowledge
70.	165	26	analysis/synthesis
71.	209	33	knowledge
72.	152	24	knowledge
73.	467	74	knowledge
74.	320	51	knowledge
75.	436	69	knowledge
76.	488	77	analysis
77.	392	62	knowledge
78.	453	72	application
79.	382	60	application
80.	269	43	knowledge

ตารางที่ 5
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์)
จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด 187 คน

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
1.	82	44	evaluation
2.	70	38	comprehension
3.	152	82	analysis
4.	108	58	knowledge
5.	82	44	analysis
6.	60	32	knowledge
7.	141	76	knowledge
8.	137	74	analysis
9.	113	61	knowledge
10.	124	67	comprehension
11.	69	37	analysis
12.	70	38	comprehension
13.	70	38	application
14.	125	67	knowledge
15.	61	33	application
16.	110	59	comprehension
17.	110	59	knowledge
18.	47	25	analysis/synthesis
19.	77	41	comprehension
20.	108	58	knowledge
21.	55	30	comprehension
22.	112	60	analysis
23.	117	63	comprehension
24.	49	26	analysis
25.	89	48	comprehension
26.	111	60	comprehension
27.	113	61	knowledge
28.	130	70	analysis
29.	134	72	analysis
30.	173	93	knowledge

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
31.	133	72	knowledge
32.	131	70	knowledge
33.	160	86	evaluation
34.	160	86	comprehension
35.	167	90	knowledge
36.	155	83	evaluation
37.	180	97	analysis
38.	176	95	analysis
39.	118	63	comprehension
40.	141	76	knowledge
41.	112	60	knowledge
42.	102	55	comprehension
43.	117	63	comprehension
44.	61	33	evaluation
45.	100	54	synthesis
46.	106	57	evaluation
47.	88	47	analysis
48.	69	37	comprehension
49.	92	49	analysis/synthesis
50.	69	37	comprehension
51.	125	67	comprehension
52.	115	62	comprehension
53.	127	68	comprehension
54.	43	23	comprehension
55.	151	81	comprehension
56.	141	76	comprehension
57.	92	49	knowledge
58.	130	70	comprehension
59.	142	76	analysis
60.	72	38	comprehension

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
61.	88	47	comprehension
62.	142	76	analysis
63.	143	77	knowledge
64.	50	27	comprehension
65.	92	49	analysis
66.	142	76	comprehension
67.	109	59	comprehension
68.	60	32	knowledge
69.	129	69	knowledge
70.	58	31	analysis/synthesis
71.	51	27	knowledge
72.	39	21	knowledge
73.	143	77	knowledge
74.	109	59	knowledge
75.	140	75	knowledge
76.	169	91	analysis
77.	100	54	knowledge
78.	154	83	application
79.	122	66	application
80.	56	30	knowledge

ตารางที่ 6
ตารางรวมจำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้องทั้ง 4 โรงเรียน
จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด 1,703 คน

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
1.	734	43.10	evaluation
2.	360	21.14	comprehension
3.	1330	78.10	analysis
4.	873	51.26	knowledge
5.	732	42.98	analysis
6.	389	22.84	knowledge
7.	1162	68.23	knowledge
8.	1206	70.82	analysis
9.	673	39.52	knowledge
10.	850	49.91	comprehension
11.	629	36.93	analysis
12.	479	28.13	comprehension
13.	641	37.64	application
14.	713	41.87	knowledge
15.	686	40.28	application
16.	937	55.02	comprehension
17.	748	43.92	knowledge
18.	455	22.72	analysis/synthesis
19.	707	41.51	comprehension
20.	863	50.68	knowledge
21.	461	27.07	comprehension
22.	754	44.27	analysis
23.	879	51.61	comprehension
24.	238	13.98	analysis
25.	757	44.45	comprehension
26.	781	45.86	comprehension
27.	781	45.86	knowledge
28.	761	44.69	analysis
29.	1068	62.71	analysis
30.	1481	86.96	knowledge

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
31.	1177	69.11	knowledge
32.	1104	64.83	knowledge
33.	1232	72.34	evaluation
34.	1380	81.03	comprehension
35.	1399	82.15	knowledge
36.	1383	81.21	evaluation
37.	1553	91.19	analysis
38.	1550	91.02	analysis
39.	912	53.55	comprehension
40.	986	57.90	knowledge
41.	935	54.90	knowledge
42.	886	52.03	comprehension
43.	778	45.68	comprehension
44.	441	25.90	evaluation
45.	912	53.55	synthesis
46.	752	44.16	evaluation
47.	646	37.93	analysis
48.	366	21.49	comprehension
49.	876	51.44	analysis/synthesis
50.	721	42.34	comprehension
51.	1076	63.18	comprehension
52.	800	46.98	comprehension
53.	871	51.15	comprehension
54.	419	24.60	comprehension
55.	1236	72.58	comprehension
56.	935	54.90	comprehension
57.	707	41.51	knowledge
58.	923	54.20	comprehension
59.	1188	69.76	analysis
60.	463	27.19	comprehension

ข้อสอบข้อที่	จำนวนนักเรียนที่เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	คิดเป็น %	ทักษะที่ต้องใช้
61.	734	43.10	comprehension
62.	1190	69.88	analysis
63.	1151	67.59	knowledge
64.	367	21.55	comprehension
65.	791	46.45	analysis
66.	1220	71.64	comprehension
67.	954	56.02	comprehension
68.	424	24.90	knowledge
69.	1078	63.30	knowledge
70.	378	22.20	analysis/synthesis
71.	465	27.30	knowledge
72.	350	20.55	knowledge
73.	1188	69.76	knowledge
74.	793	46.56	knowledge
75.	1153	67.70	knowledge
76.	1360	79.86	analysis
77.	885	51.97	knowledge
78.	1283	75.34	application
79.	973	57.13	application
80.	526	30.89	knowledge

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นที่การตรวจสอบว่า จริงหรือไม่ที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาของไทยมีวิธีการเรียนรู้โดยการท่องจำแต่เพียงอย่างเดียว โดยขาดความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และจากรูปแบบการคิดเชิงวิเคราะห์ (model of critical thinking) ของ Benjamin Bloom ที่แบ่งระดับการเรียนรู้ออกเป็น 6 ระดับนั้น นักเรียนจะมีทักษะความสามารถในการคิดอยู่ในระดับใดบ้าง

งานวิจัยนี้ใช้กลุ่มประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนจากโรงเรียน 4 แห่งในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,703 คน ถ้าพิจารณาจากจำนวนประชากร อาจจะใช้เป็นตัวแทนของนักเรียนทั้งประเทศไม่ได้ แต่เนื่องจาก ความสามารถทางวิชาการของนักเรียนทั้ง 4 โรงเรียนนี้ มีความแตกต่างกันที่เห็นได้ชัดมานาน กล่าวคือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่นจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่า (จากผลการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเป็นตัวบ่งชี้) ในขณะที่โรงเรียนกัลยาณ วัตร ถูกมองว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าทั้งหมด อีก 2 โรงเรียนที่เหลือคือโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ซึ่งมีจำนวนนักเรียนมากที่สุดในประเทศไทย และโรงเรียนแก่นนคร เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนลดความสามารถ จากความแตกต่างนี้ อาจจะประมาณได้ว่ากลุ่มประชากรในงานวิจัยนี้ใช้เป็นตัวแทนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาของไทยได้อย่างใกล้เคียง

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาของไทยไม่ได้เรียนรู้โดยใช้วิธีท่องจำแต่เพียงอย่างเดียว แต่มีทักษะความสามารถในการคิดขั้นสูงคือ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินอยู่ในระดับหนึ่ง (50%) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับทักษะการคิดเบื้องต้นคือ ความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปประยุกต์ใช้แล้ว พบว่ามีทักษะเท่ากัน (50%) ในการนี้ไม่ได้หมายความว่า การท่องจำจะเป็นสิ่งที่ไม่ดีสำหรับนักเรียน หรือจะทำให้นักเรียนไม่สามารถคิด วิเคราะห์ได้ เพราะอันที่จริงแล้ว ในการเรียนรู้ นักเรียนจำเป็นต้องใช้การท่องจำเป็นพื้นฐานเพื่อที่จะทำความเข้าใจในข้อมูลที่เรียนรู้ให้ถ่องแท้ก่อนจึงจะสามารถคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ในเรื่องนั้นๆ ได้ ซึ่งตรงกับการศึกษาของ Purdie & Hattie (1996) ที่พบว่า นักเรียนออสเตรเลียที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงจะใช้การท่องจำมากกว่านักเรียนออสเตรเลียที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ

งานวิจัยนี้ไม่ได้พิจารณาถึงความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อ เพราะเป็นข้อสอบคัดเลือก ซึ่งจำเป็นต้องมีทั้งข้อสอบยากและข้อสอบง่ายคละกันไป ไม่เหมือนข้อสอบไล่ในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- Ballard, B. & Clanchy, J. (1988). *Studying in Australia*. London: Cheshire, Longman.
- Baumgart, N. & Halse, C. (1999). Educational tests and measurements – Cross cultural studies; students' attitudes. *Assessment in Education: Principles, policy & practice*, 6(3),321-340.
- Biggs, J.B. (1996). Western misperceptions of the Confucian-heritage learning culture, In D.A. Watkins & J.B. Biggs (Eds). *The Chinese learner: Cultural, psychological and contextual influences*. Hong Kong and Melbourne: CERC and Australian Council for Educational Research.
- Bloom, B. et al. (1956) *Taxonomy of educational objectives: the classification of educational goals*. New York. McKay.
- Brislin, R. (1993). *Understanding culture's influence on behaviour*. Orlando, FL: Harcourt Brace.
- Carson, J.G. (1992). Becoming biliterate: First language influences. *Journal of Second Language Writing*. 1, 37-60.
- Chaffee, J. (1988). *Thinking critically*. 2nd edition. Boston, MA: Houghton Mifflin.
- Ennis, R.H. (1962). A concept of critical thinking. *Harvard Educational Review*. 32, 81-111.
- Ennis, R.H. (1992). Assessing higher order thinking for accountability. In H.J. Walberg (ed.) *Teaching for thinking* (pp.73-91). The National Association of Secondary School Principals.
- Entwistle, A. & Entwistle, N. (1992). Experiences of understanding in revising for degree examinations. *Learning and Instruction*, 2, 1-22.
- Forestier, K. (1998). Asian crisis spurs lessons in learning. *South China Morning Post*. 11 August.
- Fox, H. (1994). *Listening to the world: Critical issues in academic writing*. Urbana: National Council of Teachers of English.
- Halpern, D. (1989). *Thought and knowledge*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

- Hofstede, G. (1994). *Cultures and organizations: Software of the mind*. London: Harper Collins.
- Hoy, W. K. & Miskel, C.G. (2001) *Educational Administration: Theory, Research and Practice*. (6th Edition). New York. McGraw-Hill.
- Klopf, D.W. (1995). *Intercultural encounters: The fundamentals of intercultural communication*. Englewood : Morton Publishing.
- Kurland, D. (2000). *Critical reading Vs Critical thinking*. Cited 12 November 2005. <http://www.criticalreading.com>.
- Lankshear, C. & Peters, M. (1996). Critical literacy in cyberspace. *Critical Forum*. 4(3), 22-35.
- Lee, W.O. (1996). The cultural context for Chinese learners: Conceptions of learning in the Confucian tradition. In D.A. Watkins & J.B. Biggs (Eds). *The Chinese learner: Cultural, psychological and contextual influences*. Hong Kong and Melbourne: CERC and Australian Council for Educational Research.
- Littlewood, W. (2000). Do Asian students really want to listen and obey? *ELT Journal*, 54(1), 31-35.
- Littlewood, W. (2001). Students' attitudes to classroom English learning: A cross-cultural study. *Language Teaching Research*, 5(1).
- Liu, D. (1998). Ethnocentrism in TESOL: Teacher education and the neglected needs of international TESOL students. *ELT Journal*, 52(1), 3-10.
- Marton, F. & Saljo, R. (1976). On qualitative differences in learning: Outcome and process. *British Journal of Educational Psychology*, 46, 4-11.
- McClure, J. (2001). Developing language skills and learner autonomy in international postgraduates. *ELT Journal*. 55(2), 142-148.
- McPeck, J. (1994). Critical thinking and the "Trivial Pursuit" : Theory of knowledge. In K.S. Walters (eds.), *Rethinking reason: New perspectives in critical thinking*. (pp.101-118). Albany: State University of New York Press.
- Moore, T. (2001). *Critical Review: Cultural variations in styles of thinking*. Unpublished EAP materials, Monash University.

Office of National Education Committee. (2000). *Child-centredness in Thai schools*. Bangkok: Ministry of Education

Paul, R. (1990). *Critical thinking: What every person needs to survive in a rapidly changing world*. Rohnert Park, CA : Centre for Critical Thinking and Moral Critique.

Pikkert, J. & Foster, L. (1996). Critical thinking skills among third year Indonesian English students. *RELC Journal*, 27(2), 56-64.

Purdie, N. & Hattie, J. (1996). Cultural differences in the use of strategies for self-regulated learning. *American Educational Research Journal*, 33, 845-871.

Smith, P.B. & Bond, M.H. (1993). *Social psychology across cultures*. Hemel Hempstead: Harvester.

Watkins, D.A. & Biggs, J.B. (Eds) (1996).). *The Chinese learner: Cultural, psychological and contextual influences*. Hong Kong and Melbourne: CERC and Australian Council for Educational Research.

Watson, G. & E.M. Glaser. (1941). *An experiment in the development of critical thinking*. New York: Teachers College of Columbia University, Bureau of Publications.